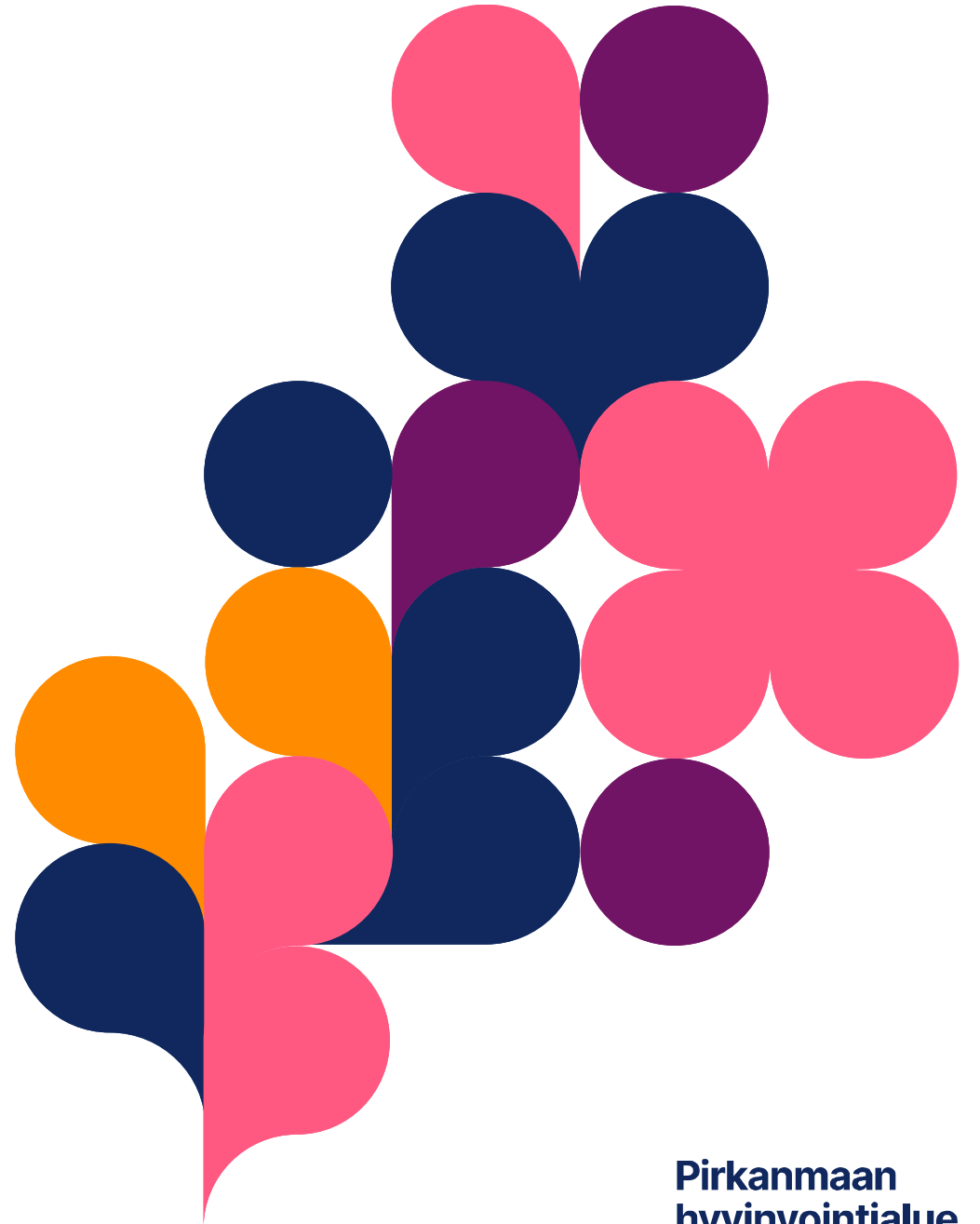

Rakenteellisen sosiaalityön politisointi ja vaikuttamistyö

- mitä yksittäinen sosiaalityöntekijä voi tehdä

29.10.2025

Kehittäjäsosiaalityöntekijä Elina Perkiö,
Yhteiskuntatieteiden maisteri, laillistettu
sosiaalityöntekijä, rakenteelliseen
sosiaalityöhön erikoistuva sosiaalityöntekijä

Orientaationi rakenteelliseen sosiaalityöhön

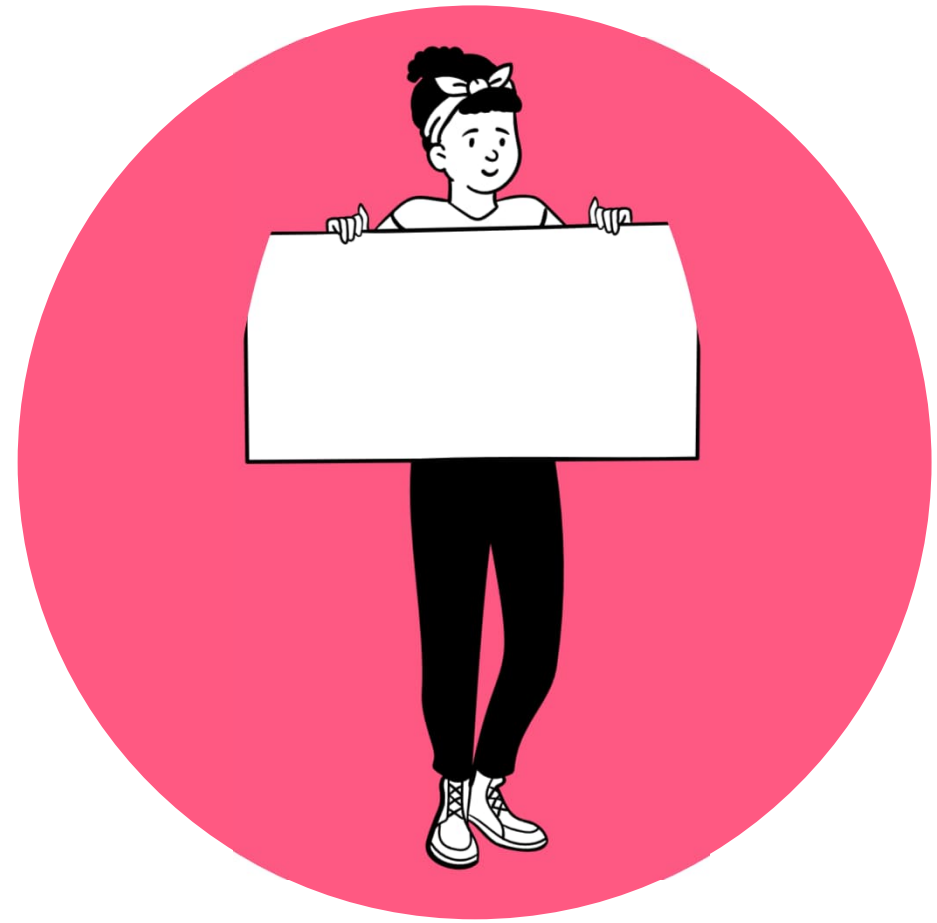
- Sosiaalityö on sosiaalityötä silloin, kun työskentelyssä huomioidaan rakenteiden ulottuvuus
- Taustalla Anneli Pohjolan (2011) jäsenyys rakenteellisen sosiaalityön ulottuvuuksista: tietotyö, oikeudenmukaisuustyö, strategiatyö, inklusiotyö. Lisäyksenä poliittinen ulottuvuus (Kokkonen ym. 2023)
- Rakea ei tehdä yksin, vaan yhdessä kumppanien kanssa

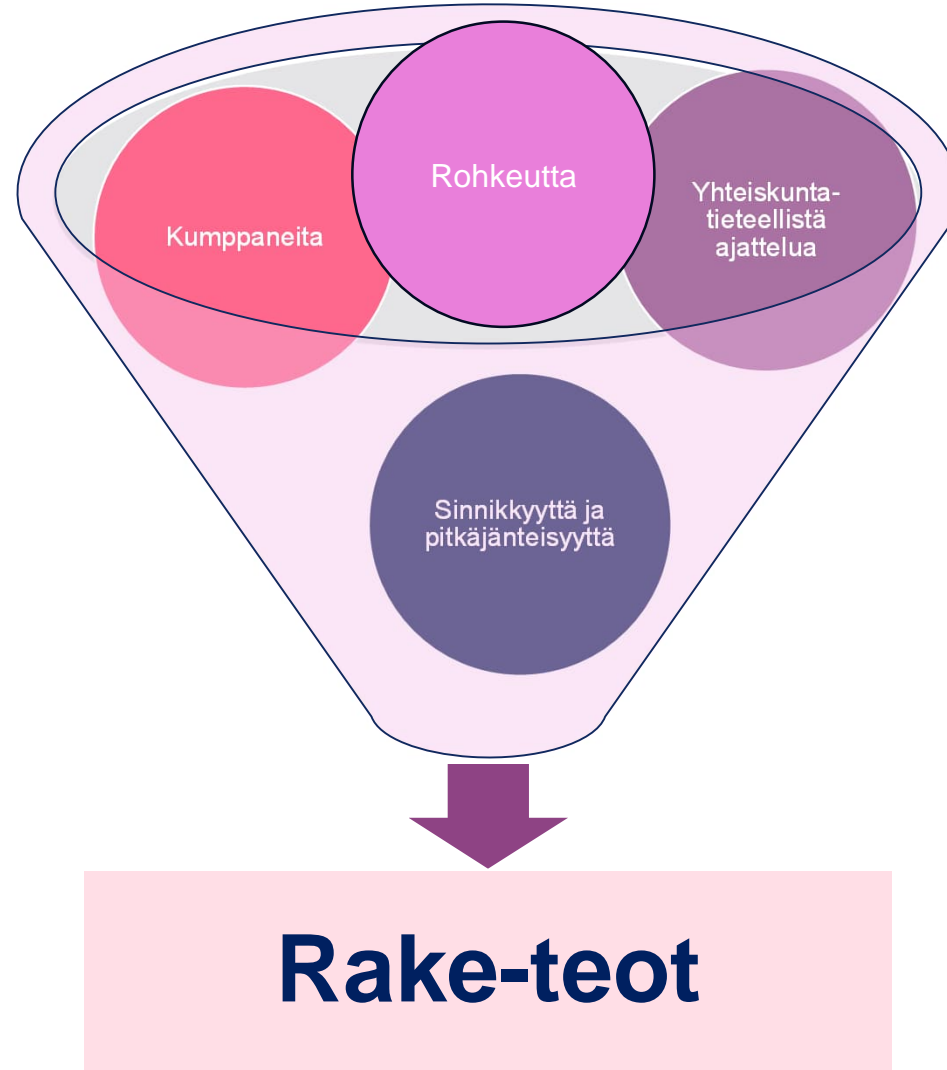
**Rake on tapa
ajatella ja
jäsentää
maailmaa**

Poliittisuus ja politisointi

- Poliittista ulottuvuutta ei voi irrottaa sosiaalityöstä, koska sosiaali- ja yhteiskuntapolitiikka määrittelee kulloisenkin lainsäädännön, palvelujärjestelmän organisoitumisen ja palvelujen järjestämisen periaatteet
- Sosiaalityö ei ole irrallista vallitsevasta poliittisesta ilmapiiristä: ihmis- ja perusoikeudet ovat jatkuvasti neuvottelujen kohteena ja voivat tulla jopa vahvasti haastetuiksi
- Politisointi: vallitsevien yhteiskunnallisten olojen julkista tunnistamista ja pyrkimystä ongelmallisten yhteiskunnallisten rakenteiden muuttamiseen
- Depolitisointi: vallitseviin hierarkkisiin valtasuhteisiin tukeutuvaa, yksilöllistävää ja säilyttävää. Esimerkiksi sosiaalityö hallinnollis-byrokraattisena työnä, joka tähtää yksilön sopeuttamiseen yhteiskuntaan sopivaksi (Kokkonen ym. 2023)

Mitä raken tekemiseen tarvitaan?

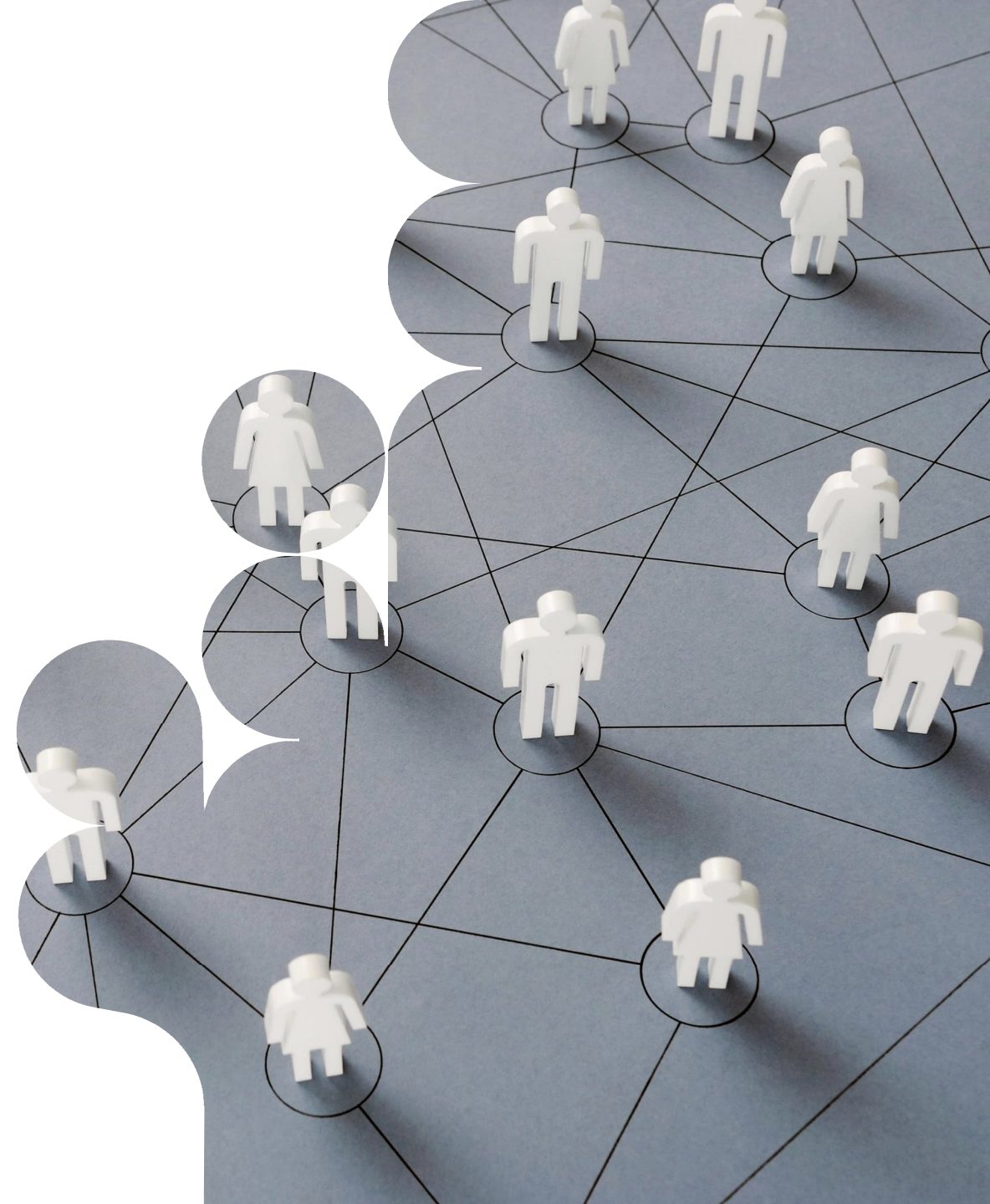

Raken tekemisen tapoja

Voiko kuka tahansa tehdä vaikuttamistyötä?

- Jokaisella on mahdollisuus toimia ja vaikuttaa
- Asemasi organisaatiossa / yhteiskunnassa määrittelee reunaehdot, mutta älä anna niiden kahlita, vaan käännä ne voimavaroiksi
- Pohdi omaa asemaasi: millaisten verkostojen ja kumppaneiden kanssa toimit?
- Usein järjestöt tekevät mielellään vaikuttamistyötä yhdessä viranhaltijoiden kanssa
- Kumppanit voivat löytyä myös kunnista, seurakunnista, yliopistoyhteisöistä jne.

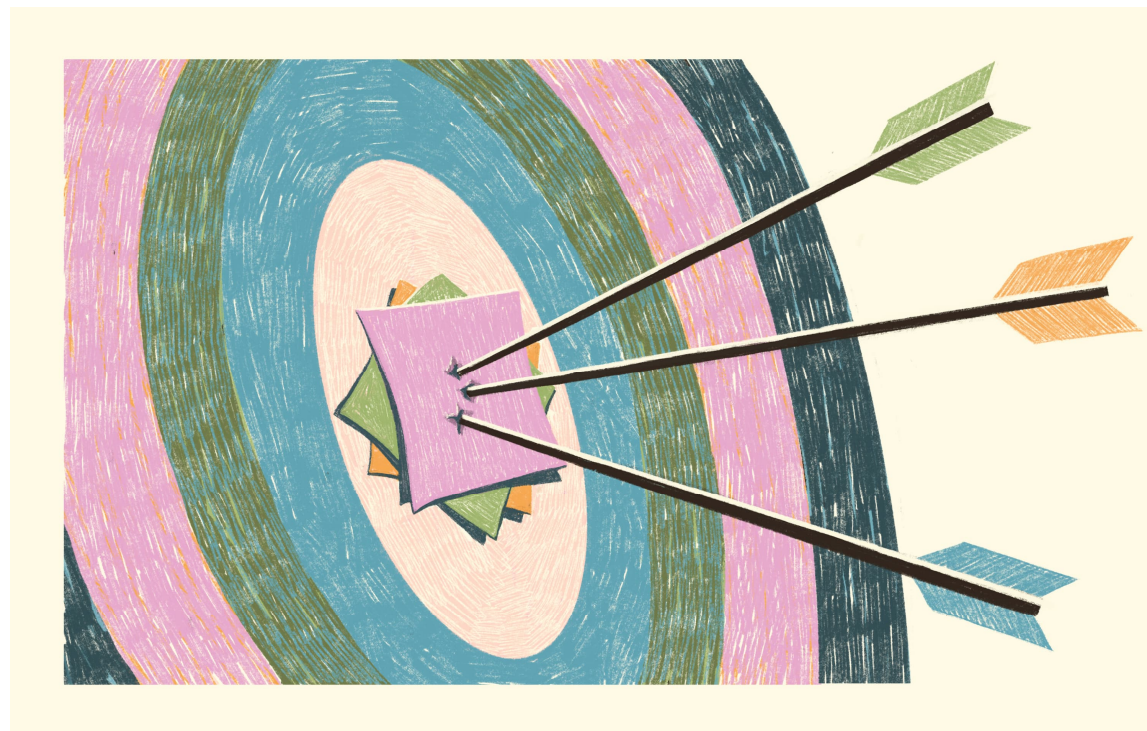
Vaikutusvallasta

- Rooli organisaatiossa asemoi henkilön suhdetta valtaan
- Työntekijäasema antaa enemmän liikkumatilaa – johtoasema taas antaa enemmän muodollista valtaa
- Vaikutusvalta on eri asia kuin muodollinen valta – asiantuntijalla voi olla paljon vaikutusvaltaa
- Vaikutusvaltaa saa usein parhaiten niin, että tarttuu tarjottuihin tilaisuuksiin

Mistä lähteä liikkeelle?

- Aluksi määrittele itsellesi ja vaikuttamistyöllesi selkeät tavoitteet
- Mihin aiheeseen haluat keskittyä?
- Kun onnistut vaikuttamistyössä, sinut nähdään valitsemasi aiheen asiantuntijana, mikä ruokkii tavoitettasi
- Etsi ja pyydä muita mukaan. Yksikin rake-suojelija voi edistää paljon

Miten rakea voi toteuttaa vaikuttamistyönä

Vaikuttaminen lainsäädännön valmisteluun

Vaikuttaminen organisaation kehittämissuunnitelmiin ja palvelujen järjestämiseen – mene mukaan työryhmiin, vaikuta kehittäjiin

Keräämällä tietoa asiakkaiden ja asukkaiden olosuhteista, vaikuttamalla tietotyön kautta sekä johtoon että politiikkaan

Mediavaikuttamisen kautta: mielipidekirjoitukset, mediahaastattelut, some

Organisaation viestintää hyödyntämällä: tarjoa uutisia, bloggauksia jne.

Vaikuttaminen sosiaalisten raporttien avulla

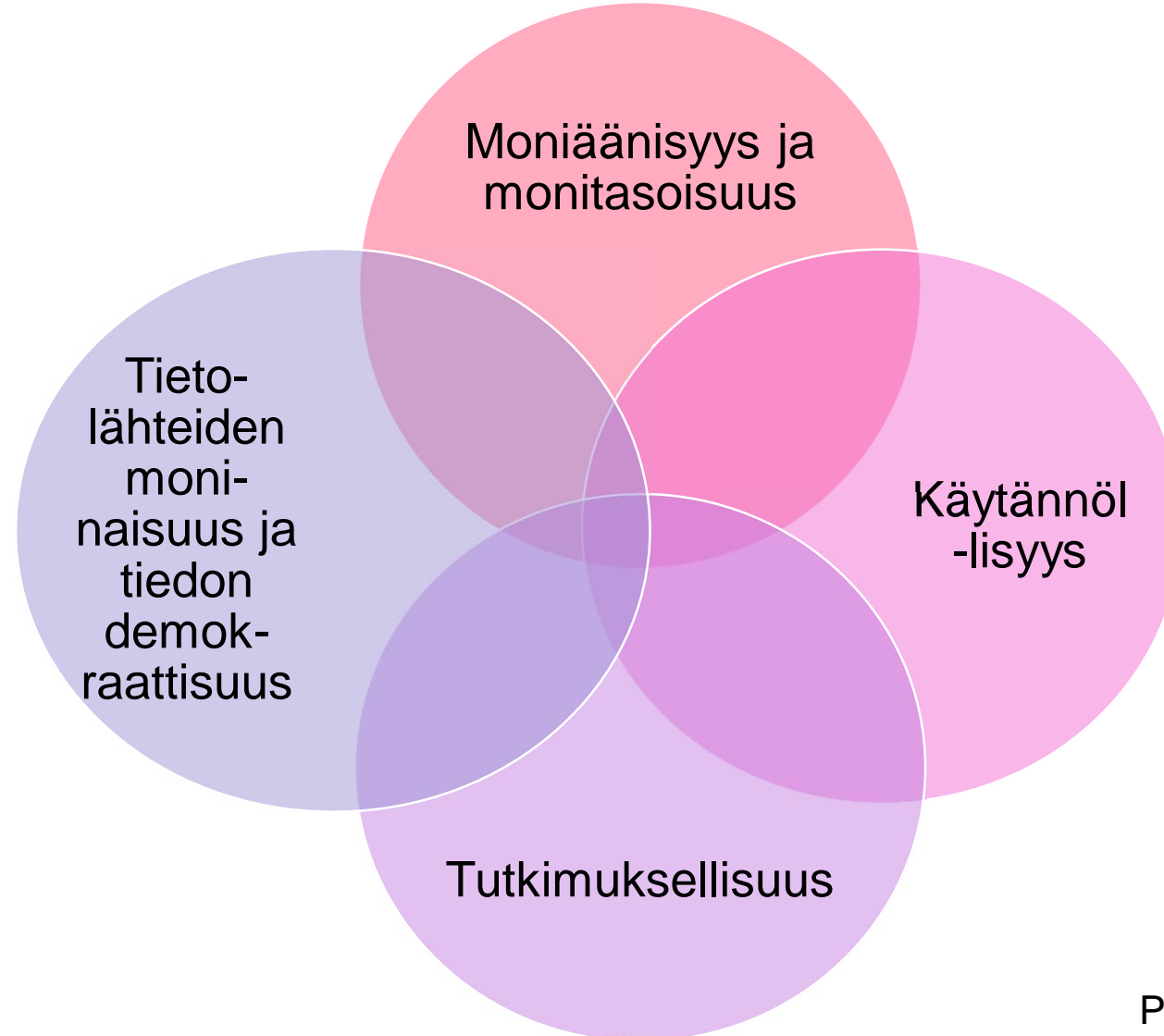
- Sosiaalisen raportoinnin tavoitteena Pirkanmaalla on yhteiskunnallinen vaikuttamistyö
- Edes laadukkaan sosiaalisen raportin arvo ei realisoidu, jollei sitä millään tavalla hyödynnetä jonkin tavoitteen saavuttamiseksi
- Pirkanmaan hyvinvointialueella on johdon kanssa sovittu prosessi sosiaalisten raporttien laatimiseksi ja hyödyntämiseksi
- Sosiaalisilla raporteilla on kiinteä yhteys politisointiin: raporttien avulla nostamme esiin ja keskusteluihin sosiaalityön asiakkaiden tilanteita ja ilmiötason tietoa

Perkiö ym. (2025)

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Sosiaalisen raportoinnin ydinelementit

Perkiö ym. (2025)

Sosiaalisten raporttien esittely poliittisissa toimielimissä

- Pirhassa kaikki sosiaaliset raportit ovat julkisia ja ne esitellään vähintään yhdessä valiokunnassa.
- Näin kutsumme poliittiset päätöksentekijät mukaan keskusteluihin asiakkaiden asemasta, oikeuksista ja rakenteellisista esteistä
- Sosiaaliset raportit luovat tilaa keskustella, ajatella ja tehdä toisin

Perkiö ym. (2025)

Politisointi sosiaalisten raporttien avulla

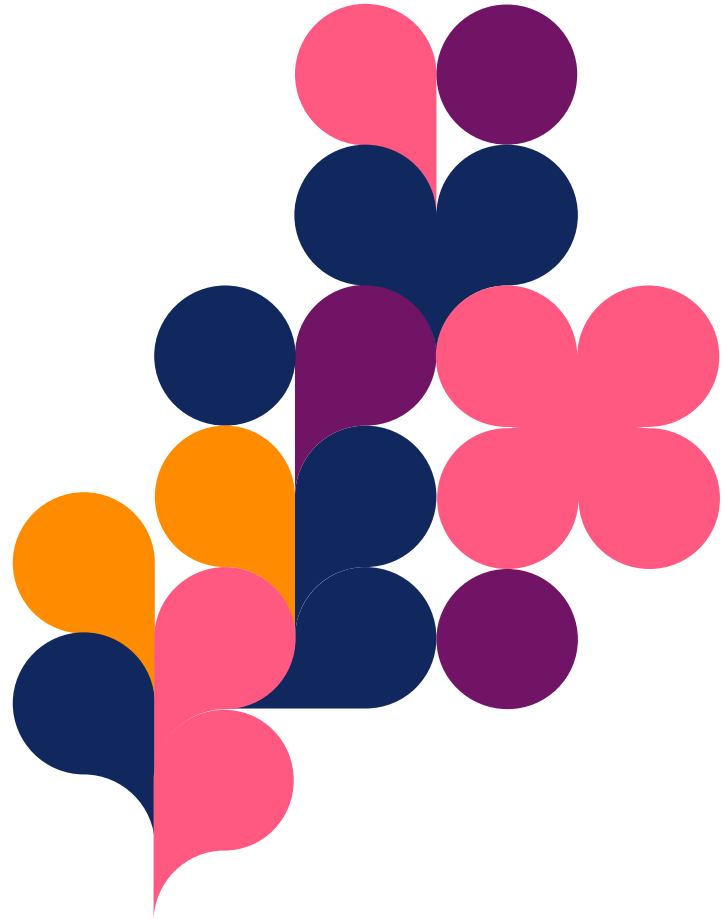
Sosiaalinen raportti ei ole lopputulos, vaan muutosta mahdollistava teko ja tilan avaus sosiaalityön politisoimiselle

Perkiö ym. (2025)

Kirjallisuus ja lähteet

- Kokkonen, T. & Rantamäki, N. (2023). Poliittiset päättäjät rakenteellisen sosiaalityön kumppaneina. Teoksessa K. Närhi, S. Kannasoja, T. Kokkonen, N. Rantamäki & S. Ruonakangas (toim.), Rakenteellisen sosiaalityön tila ja tulevaisuus Suomessa (s. 220–235). Jyväskylä: SoPhi, Jyväskylän yliopisto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-9712-0>
- Perkiö, E., Sujamo, R. & Pekkarinen, A. (tulossa). Sosiaalinen raportointi sosiaalityötä politisoivana tiedonmuodostuksena.
- Pohjola, A. (2011). Rakenteellisen sosiaalityön aika. Teoksessa A. Pohjola & R. Särkelä (toim.), Sosiaalisesti kestävä kehitys (s. 207–224). Helsinki: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry.
- Sosiaaliset raportit: [Rakenteellinen sosiaalityö - pirha.fi](http://pirha.fi)

Yhteystiedot

Elina Perkiö

Kehittäjäsosiaalityöntekijä

Avopalvelut, kehittämistiimi

044 4811086

etunimi.sukunimi@pirha.fi

